

แนวทางพัฒนางานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

Guidelines for Developing Finance and Accounting Practice
of Maejo University

นางสาววีรนนท์ พาวดี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปีงบประมาณ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะการดำเนินงาน ปัญหาและหาแนวทางที่จะพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 71 คน

ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ วิธีการเบิกจ่าย การบันทึกบัญชี และการรายงานข้อมูลทางการเงินและบัญชีต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ซึ่งมักเน้นการควบคุมการเบิกจ่าย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการพัฒนา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ด้านโครงสร้างองค์กร ควรมีการจัดโครงสร้างองค์กรแผนกการเงินและบัญชีในหน่วยงานให้เหมาะสม กับโครงสร้าง และขนาดขององค์กร จัดทำแผนการจัดทำควบคุมภายใน ทางด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนจัดตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการเบิก - จ่าย ภายในหน่วยงาน เพื่อให้การเบิก - จ่าย ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบราชการกำหนด เป็นการสร้างความเชื่อถือได้ และเกิดความแม่นยำในการปฏิบัติ ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการเงินและบัญชีโดยตรงมาปฏิบัติงาน และเพื่อให้บุคลากรมีการพัฒนาควรมีการจัดอบรมหรือสนับสนุนบุคลากรให้พัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ด้านอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานควรมีความทันสมัยพร้อมแก่การใช้งานตลอดเวลา รวมถึงการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำให้กับผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

ABSTRACT

The objectives of this study were to explore : 1) operational form of the Financial and Accounting Section of Maejo University ; 2) problems encountered in the operation; and 3) a guideline for developing the operation. The sample group in this study consisted of 71 financial and accounting staff.

Findings showed that the method of disbursement, account filing, and financial/accounting report must be in accordance with rules and regulations of the Ministry of Finance. Thus, various operational aspects should be developed in order to have effective financial and accounting operation, e.g. organization structure must be appropriate with size of the organization; accountability in the internal control of finance and accounting; designation of a committee for disbursement auditing; concerned personnel must be skillful and knowledgeable; continual training should be practiced; equipment and materials must be modern; and good working atmosphere must be created.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับคำแนะนำจากคณาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจ ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร ที่ให้โอกาสและช่วยเป็นนักวิจัยที่เลี้ยงเพื่อให้คำปรึกษาในการทำวิจัยชิ้นนี้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติคุณ ชูลิกาวิทย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้า ขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่สนับสนุนให้ทุนในการทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2556 ทำให้ข้าพเจ้ามีโอกาสดำเนินการจัดทำงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อเป็นประวัติผลการทำวิจัยของข้าพเจ้า ขอขอบคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ ทุกสำนัก ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาการจัดทำงานวิจัยชิ้นนี้

วีรพันธ์ พาวดี

ตุลาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตงานวิจัย	2
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดของงานวิจัย	4
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
กรอบแนวความคิดของการวิจัย	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
การกำหนดกลุ่มประชากร	15
ขอบเขตงานวิจัย	15
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
เกณฑ์การแปลความหมาย	16
การวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4 ผลการวิจัย	18
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	18
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ถึงปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	21

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี
ถึงแนวทางในการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีของ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	29
สรุปผลการวิจัย	35
การอภิปรายผล	35
ข้อเสนอแนะ	40
ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป	40
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	42
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	44
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	45
	46

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	18
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	19
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	19
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการทำงานด้านการเงินและบัญชี	20
6 แสดงภาพรวมของระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้	21
7 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กร	22
8 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากร	24
9 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านระบบงาน	25
10 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	27
11 แสดงภาพรวมของระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้	28
12 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กร	29
13 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากร	30
14 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านระบบงาน	31

15 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัย
แม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

14

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถานศึกษาที่ตั้งในส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกรวม 11 คณะ 62 สาขาวิชา (สถานภาพหลักสูตร.ม.ป.ป.:ออนไลน์) มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตสู่ความเป็นผู้คุมด้วยปัญญา อดทน สู้งาน เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อความเจริญรุ่งเรืองวัฒนธรรมของสังคมไทยที่มีการเกษตรเป็นรากฐาน (เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้.ม.ป.ป.:ออนไลน์)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถานศึกษาที่รับนักศึกษาในปีการศึกษา 2554 และ 2555 จำนวน 6,190 คน และ 5,550 คน (ข้อมูลสถิติ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ ,ม.ป.ป.:ออนไลน์) ซึ่งการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยฯ ราชรับส่วนหนึ่งได้มาจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ อีกส่วนหนึ่งได้รับจากเงินผลประโยชน์ คือเงินที่เก็บได้จากค่าบำรุงการศึกษาและรายได้อื่น ๆ ทางด้านรายจ่าย ประกอบด้วย เงินเดือนข้าราชการ ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่น ๆ

สำหรับงานด้านการเงินและบัญชี จะมีหน้าที่สนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นหน่วยงานของรัฐ วิธีการเบิกจ่าย การบันทึกบัญชี และการรายงานข้อมูลทางการเงินและบัญชี ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ซึ่งมุ่งเน้นในด้านการควบคุมการเบิกจ่าย ทำให้ยังมีความล่าช้าในการดำเนินงาน และรายงาน ซึ่งในปัจจุบันด้านการเงินและบัญชีของธุรกิจเอกชนได้พัฒนาไปอย่างมาก ทั้งด้านเทคนิคการประมวลผล การวิเคราะห์และการจัดทำรายงานที่ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการควบคุม และการตัดสินใจ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนางานการเงิน และบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นงานราชการในด้านวิธีการทำงาน การบันทึกบัญชี การวิเคราะห์และการรายงานข้อมูล โดยยังคงปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลัง หากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถพัฒนาการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีให้มีประสิทธิภาพ ก็

จะสามารถทำประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยฯ เป็นอย่างมากในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงาน หรือโครงการที่วางไว้ และยังนำข้อมูลเหล่านี้ไปกำหนดนโยบาย วางแผนจัดทำแผนปฏิบัติงาน ช่วยในการตัดสินใจ ตลอดจนพัฒนามหาวิทยาลัยด้านอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร ผู้ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชี สังกัดมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา ลักษณะงานและปัญหางานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยแบ่งเป็นด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างการจัดองค์กร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านระยะเวลา 11 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนกรกฎาคม 2556

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ:

13.1 งานการเงินและบัญชี หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณให้เป็นไปตามแบบแผนของทางราชการ การเก็บรักษาและการนำส่งเงิน การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินทุกประเภท รวมทั้งการบันทึกรายการทางบัญชี การทำงบเดือน และการรายงานประจำเดือน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

13.2 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี หมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้มีหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชีหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. ได้แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 2

ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวความคิดของงานวิจัย

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีการบริหารงาน

2.1.1.1 ทฤษฎีการบริหารองค์กร

ทฤษฎีการบริหารองค์กรอาจจัดได้ 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารองค์กรตามแนวคิดคลาสสิก (classical organization theory) (วิชัย ตันศิริ, 2549, 295-306)

1.1 ทฤษฎีบริหารองค์กรเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นแนวคิดของ Taylor ความหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จะบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้อย่างไร Taylor ได้เสนอระบบการจ้างงานบนพื้นฐานของการสร้างแรงจูงใจไว้ 3 ประการ คือ

1.1.1 การแบ่งงาน (division of labors)

1.1.2 การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (hierarchy)

1.1.3 การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (incentive payment)

1.2 ทฤษฎีการบริหารองค์กรอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) จากแนวคิดของ Fayol ที่วางหลักการไว้ 7 ประการ ดังนี้

1.2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

1.2.2 หลักสายบังคับบัญชา ที่เริ่มต้นจากยอดพีระมิดของผู้บังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำที่สุด

1.2.3 หลักเอกภาพของการบังคับบัญชา

1.2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล

1.2.5 การสื่อสารแนวดิ่ง

1.2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด

1.2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายการบังคับบัญชา

หลักการบริหารการจัดโครงสร้างนี้ต่อมา Gulic ได้มาปรับจนเป็นหลักการบริหารที่สำคัญในยุคต้นของศาสตร์การบริหารที่มีชื่อย่อว่า POSDCORB

1.3 ทฤษฎีการบริหารองค์กรในระบบราชการ (bureaucracy) หลักการและแนวคิดนี้มาจากแนวคิดของ Weber ประกอบด้วยหลักการดังนี้

1.3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย ทุกคำสั่งมาจากอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือกฎระเบียบ

1.3.2 การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

1.3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

1.3.4 การบริหารงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

1.3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ การเลื่อนชั้น เลื่อนระดับ เป็นไปตามหลักอาวุโส และระบบคุณธรรม

2.1.1.2 ทฤษฎีการบริหารองค์การเชิงมนุษยสัมพันธ์ (human relations school) (วิชัย ตันศิริ, 2549, หน้า 297) จากจุดอ่อนบางประการของทฤษฎีการบริหารตามแนวคลาสสิก คือ การที่แนวคลาสสิกมองคนเป็นเครื่องยนต์กลไก และสมาชิกขององค์การเป็นเพียงเครื่องมือ แต่ด้วยข้อเท็จจริงแล้วในความเป็นมนุษย์ย่อมแตกต่างจากเครื่องยนต์ และมนุษย์ย่อมสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดกลุ่มที่ไม่เป็นทางการในองค์การ จึงทำให้เกิดทัศนคติใหม่ของกลุ่มมนุษยสัมพันธ์ โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญของกลุ่มนี้คือการค้นพบว่าคนงานจะสร้างความสัมพันธ์ของมนุษย์มีความสำคัญมาก จึงเน้นให้ความสำคัญกับเรื่อง ขวัญกำลังใจ แรงจูงใจ สวัสดิการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ และพลวัตกลุ่ม

ทฤษฎีการจูงใจ (motivation hygiene theory) Herzberg เชื่อว่าปัจจัยที่จูงใจให้คนทำงาน คือ

- 1) ความสำเร็จ
- 2) การยกย่อง
- 3) ความก้าวหน้า
- 4) ลักษณะงาน
- 5) ความรับผิดชอบ
- 6) ความเจริญเติบโต

2.1.1.3 ทฤษฎีการบริหารองค์การตามแนวคิดเชิงระบบ (system theory) (วิชัย ตันศิริ, 2549, หน้า 298) ทฤษฎีระบบมีข้อสมมติฐานว่า สังคมเป็นระบบอุปมาเหมือนระบบร่างกายมนุษย์สัตว์ พืช ที่ทำงานเป็นระบบซึ่งหมายความว่าทุก ๆ ส่วนของร่างกายมนุษย์มีส่วนสัมพันธ์กันหากส่วนหนึ่งส่วนใดเกิดปัญหา (ติดเชื้อโรค) ก็จะกระทบการทำงานของอวัยวะส่วนอื่น ๆ ด้วย ขณะเดียวกันระบบของร่างกายมนุษย์ก็ดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อม ระบบของร่างกายมนุษย์จะดำรงอยู่ได้ต้องสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ในพื้นที่ที่อากาศร้อน

ร่างกายก็จะมีเหงื่อออก เพื่อลดความร้อน หรืออุณหภูมิในร่างกาย หากในสภาพอากาศหนาว ร่างกายก็ต้องปรับอุณหภูมิให้ร่างกาย

โดยสรุป ระบบจึงมีข้อสมมติฐานว่า ส่วนประกอบของระบบต้องสัมพันธ์กัน ระบบต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นสังคมยังต้องพิจารณาถึงระบบปิดระบบเปิด ระบบปิด คือ ไม่ยอมรับข้อมูลใหม่จากสิ่งแวดล้อม ส่วนระบบเปิดนั้น ยอมรับข้อมูลใหม่ตลอดเวลา

การบริหารเชิงระบบ การเอาแนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหาร ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบันองค์กรมีการขยายตัวสลับซับซ้อนมากขึ้นจึงเป็นการยากที่พิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์กรได้หมดทุกแง่ทุกมุม นักทฤษฎีบริหารสมัยใหม่ จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร เพราะคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ระบบในเชิงบริหารหมายถึงองค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันและมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่

- 1) ปัจจัยการนำเข้า Input
- 2) กระบวนการ Process
- 3) ผลผลิต Output
- 4) ผลกระทบ Impact

วิธีการระบบเป็นวิธีการที่ใช้หลักตรรกศาสตร์วิทยาศาสตร์อย่างมีเหตุผล และมีความสัมพันธ์กันไปตามขั้นตอนช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องและไม่ลำเอียง (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2546, หน้า 127) การบริหารระบบคุณภาพ กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพที่สำคัญและมีประสิทธิภาพก็คือ การใช้วงจร PDCA เป็นเครื่องมือบริหารระบบคุณภาพ

P คือ (Plan) เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด การวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ มาตรฐานแต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบ ประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่จะสะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของระบบย่อยนั้น หลาย ๆ ระบบย่อยก็จะเป็นคุณภาพรวมของโรงเรียนทั้งหมด

D คือ (Do) การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เป็นการปฏิบัติร่วมกันของทุกคน โดยฐานโรงเรียนตามกระบวนการ วิธีการและบันทึก บุคคลที่รับผิดชอบในองค์กรต้องดำเนินการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

C คือ (Check) การตรวจสอบ/ประเมินผลทบทวนระบบ เป็นการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและจำเป็นมากที่จะพัฒนาคุณภาพ

A คือ (Action) การแก้ไขพัฒนาระบบ เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไข พัฒนาระบบ ซึ่งอาจแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2547, หน้า 6)

2.1.1.4 ทฤษฎีการบริหารองค์กรตามแนวปฏิบัติการทางสังคม (social action theory) ทฤษฎีตามแนวปฏิบัติการทางสังคม มีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมองโลกตามอัตวิสัย “ความจริงที่ปรากฏ” ได้รับการแปลความหมายตามทัศนคติ (อคติ) ของแต่ละบุคคลโลกแห่งความเป็นจริงมิได้ดำรงอยู่ในสถานะ “วัตถุวิสัย” ฉะนั้นการพิจารณาเป้าหมายขององค์กรว่าเป็นที่เข้าใจตรงกันของทุก ๆ คนนั้นเป็นไปได้ “เป้าหมาย” จะปรากฏเป็นจริงตามกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มาทำงานร่วมกัน

2.1.1.5 ทฤษฎีการสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงาน ประกอบไปด้วยหลักเกณฑ์ 5 ประการ Yves Delamte และ Shin-ichi Takezawa, 1984 (อ้างในพัชราภรณ์ อามาศย์, 2548) ได้แก่

1. สร้างความปลอดภัยในการทำงานจัดเวลาการทำงานอันเหมาะสมและมีความมั่นคงในหน้าที่การทำงาน
2. ปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมทั้งในส่วนบุคคล และในกลุ่มของคณา
3. เปิดโอกาสให้แรงงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยให้แรงงานมีตัวแทนตนเองในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้แรงงานมีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับฝ่ายบริหาร และให้พนักงานในระดับล่างมีส่วนร่วมมากขึ้น
4. สร้างความสุขในการทำงาน โดยปรับระบบการทำงานแบบใหม่เปิดโอกาสให้พนักงานได้ทำงานที่ยากขึ้น อันจะเป็นการท้าทายความสามารถของคนเหล่านั้น และให้ความสนใจแรงงานในเรื่องทางสังคมวัฒนธรรมมากขึ้น

5. รับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของแรงงานและครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น ให้การยกย่องในทางสังคม ให้มีเวลาว่างเพื่อแสวงหาความสุขในชีวิต และเปิดโอกาสให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี

2.1.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชี

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานการเงินและบัญชี

งานการเงินและบัญชีเป็นงานให้บริการ และเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องศึกษาระเบียบวิธีปฏิบัติและนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ตลอดจนมีการจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ หลักทางการบริหาร และรวมทั้งหลักการคลังทั่วไป งานการเงินและบัญชี นับว่าเป็นงานที่สำคัญที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษาหาความรู้ให้มาก หากไม่สนใจแล้วจะเกิดปัญหาขึ้นมากมาย (ความสำคัญและความหมาย, ม.ป.ป.:ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2525 : 307) อธิบายว่า งานการเงินหมายถึงงานที่เกี่ยวกับการเงิน การนำส่ง และการตรวจสอบการเงินทุกชนิดของส่วนราชการตามวิธีการที่กฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการกำหนดไว้ และงานบัญชีหมายถึง การบันทึกรายการเงินในทะเบียนบัญชีต่าง ๆ และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเก็บรักษาสมุดบัญชีทะเบียนเอกสารการเงิน

ชาลี มณีศรี (2527 : 63) หัวหน้าสถานศึกษาทุกระดับมีภารกิจที่จะบริหารทรัพยากร การบริหารสี่ประการ คือ การบริหารงานบุคคล (Man) การบริหารงานการเงิน (Money) การบริหารงานวัสดุ (Materials) และการจัดการที่ดี (Management) การบริหารด้านการเงินเป็นการบริหารที่อยู่ในกรอบมากกว่าด้านอื่น เพราะการเงินต้องอ้างอิงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การบริหารการเงินที่อยู่นอกกรอบย่อม หมายถึงความบกพร่องเสียชื่อเสียง หรืออาจถูกลงโทษทางวินัยได้ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องศึกษาระเบียบแบบแผน และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินให้เข้าใจเพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

หวน พินธุพันธ์ (2528 : 63) ได้ชี้ให้เห็นว่างานการเงิน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งและการควบคุมเงิน

ประจักษ์ บุญยัง (ม.ม.ป.:ออนไลน์) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับ 3 E's ซึ่งได้แก่ ความประหยัด(Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สำคัญที่ใช้พิจารณาผลการดำเนินงานที่ตรวจสอบ

ความประหยัด (Economy) หมายถึงความสามารถในการลดต้นทุนหรือใช้ทรัพยากรต่ำกว่าที่กำหนดในแผนโดยยังได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การตรวจสอบความประหยัดเราจะเน้นไปที่ปัจจัยนำเข้า (input) เป็นสำคัญ กล่าวคือจะตรวจสอบว่าหน่วยงานสามารถใช้จ่ายเงินได้ต่ำกว่าที่กำหนดไว้โดยยังคงได้ผลประโยชน์เช่นเดิมหรือไม่ หรือเมื่อหน่วยงานดำเนินงานเสร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์แล้ว มีทางเลือกอื่นใดอีกหรือไม่ที่จะทำให้เสียต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่เป็นอยู่ ถ้าไม่มีก็แสดงว่าหน่วยงานได้ดำเนินงานอย่างมีความประหยัดหรือเสียต้นทุนต่ำที่สุดแล้วนั่นเอง

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการลดต้นทุนหรือทรัพยากรต่อหน่วยของผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในแผน หรือในทางกลับกัน หมายถึงความสามารถในการเพิ่มผลผลิตหรือผลประโยชน์ต่อหน่วยของต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานสูงกว่าที่กำหนดไว้ในแผน หรืออีกนัยหนึ่งประสิทธิภาพเป็นอัตราส่วนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตหรือผลประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานจริงเมื่อเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้

ดำเนินงานจริง			แผน
(1)	ต้นทุน < ผลผลิต		ต้นทุน ผลผลิต
ดำเนินงานจริง			แผน
(2)	ผลผลิต > ต้นทุน		ผลผลิต ต้นทุน

ประสิทธิภาพและความประหยัดมีความหมายที่ใกล้เคียงกันมากไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ชัดเจน ความประหยัดถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความประหยัดมุ่งเน้นเฉพาะความสามารถในการลดต้นทุนหรือทรัพยากรวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้แต่ประสิทธิภาพจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและผลผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ วางไว้ จุดสำคัญในการตรวจสอบความมีประสิทธิภาพอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตที่ถูกคาดหวังตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และผลผลิตจริงที่มีขึ้น เกณฑ์ประสิทธิผล

นอกจากจะพิจารณาถึงผลตามวัตถุประสงค์แล้วยังอาจขยายขอบเขตความครอบคลุมออกไปถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธิดา จันทรคง (2543) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนางานการเงินและบัญชีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงาน ปัญหาและหาแนวทางที่จะพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง จากนั้นนำข้อมูลทำการวิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ วิธีการเบิกจ่าย การบันทึกบัญชี และการรายงานข้อมูลทางการเงินและบัญชีต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ซึ่งมักเน้นการควบคุมการเบิกจ่าย ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านบุคลากรควรมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการเงินและบัญชีโดยตรงมาปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ด้านโครงสร้างการจัดองค์กร ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามความชำนาญของบุคลากรแต่ละคนอย่างชัดเจน ควรมีการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการ สำหรับด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ควรมีการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารทางการเงินและบัญชีโดยผู้ตรวจสอบภายในของวิทยาเขตภาคพายัพ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ส่วนด้านอื่นนั้นเห็นว่าควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีบรรยากาศการทำงานที่ดี และผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีควรเป็นบุคคลที่มีความโอปอ้อมอารี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทุกคนที่มาติดต่อ

ดังนั้น หากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ สามารถพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีให้มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถทำประโยชน์ให้กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เป็นอย่างมากในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงานหรือโครงการที่วางไว้ตลอดจนพัฒนาวิทยาเขตให้เจริญเติบโตอย่างมีมาตรฐาน

ชื่นชม กอประพันธ์ (2543) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานการเงิน โรงเรียนเอกชนสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารงานบัญชีการเงินของโรงเรียนเอกชน ละแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารงานบัญชีการเงินเพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน อันจะทำให้สามารถนำไปกำหนดนโยบาย และหากกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เปิดสอนระดับอนุบาลและระดับประถม – มัธยม โรงเรียนละ 2 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนเอกชนทั้งหมดในเขตอำเภอเชียงใหม่ ได้โรงเรียนทั้งสิ้น 10 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ตัวกลางเลขคณิต (Mean) และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการโรงเรียนเอกชนในรูปแบบของเจ้าของคนเดียวในอดีตได้ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนในปัจจุบัน มองไม่เห็นถึงความสำคัญในการจัดวางระบบบัญชีให้เป็นมาตรฐาน แต่ในปัจจุบันผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนได้เริ่มตระหนักและมองเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการวางระบบบัญชีการเงินให้สมบูรณ์ทั้งนี้เนื่องจากมีความจำเป็นทางด้านกฎหมายต่างๆ เช่น การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดทำบัญชีการเงิน ซึ่งต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการตรวจมาตรฐานโรงเรียน เป็นต้น หรือความจำเป็นทางด้านการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชี การเงิน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร โดยผู้บริหารโรงเรียนเอกชนได้เริ่มมีการยอมรับในการวางระบบเพื่อพัฒนาหน่วยงานบัญชีการเงินในด้านต่างๆ เป็นต้นว่า ด้านบุคลากร ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานบัญชีการเงินโดยตรงมาปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ตลอดจนพัฒนาบุคลากรเหล่านี้ให้มีความรู้กว้างไกลอันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพแก่หน่วยงานบัญชีการเงิน นอกจากนี้ ด้านการจัดองค์กรในฝ่ายควรมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีคู่มือการปฏิบัติงานบัญชีการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน พร้อมกันนี้ควรจะได้จัดบรรยากาศในการทำงาน ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมและมีความทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สำหรับด้านการติดตามและการประเมินผลงานนั้นควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในและ การประเมินผลงานทางด้านบัญชีการเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและทำให้หน่วยงานบัญชีและการเงินมีระบบการจัดการที่ดี ส่วน

ทางด้านอื่นๆ โดยทั่วไปนั้น ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินเห็นว่า ควรจะได้มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงานบัญชีการเงินของโรงเรียน นอกจากนี้ สิ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าระบบบัญชีการเงินที่ดีมีประสิทธิภาพก็คือการมีบุคลากรของโรงเรียนสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อทุกหน่วยงานที่มาติดต่อกับหน่วยงานบัญชีการเงินที่ผ่านมามีการอบรมมาอย่างมีคุณภาพ ในด้านทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเยี่ยม และมีความโอปอ้อมอารี

จากการพัฒนาหน่วยงานบัญชีการเงินที่ดีมีประสิทธิภาพ จะสามารถทำให้โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ที่สวดยามนอกเหนือไปจากคุณภาพในการบริหารงาน ด้วยเหตุนี้จึงสามารถปกป้องถึงคงความเจริญก้าวหน้าของกิจการได้

เสาวลักษณ์ เลิศฐิติกุล (2550) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการในหน่วยการเงินและบัญชีงานคลังและพัสดุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการในหน่วยงานการเงินและบัญชี งานคลังและพัสดุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการในหน่วยการเงินและบัญชี งานคลังและพัสดุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ในปี 2549 ได้แก่ รองคณบดีฝ่ายบริหาร เลขานุการคณะ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยการเงินและบัญชี บุคลากรของคณะเกษตรศาสตร์ ในระดับภาควิชา หน่วยงาน/ ศูนย์/ สถานี จำนวน 25 คน การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประชุมกลุ่ม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ และสังเคราะห์แนวทางพัฒนาทางพัฒนาการบริหารจัดการ โดยการตรวจสอบยืนยันข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหา การบริหารจัดการในหน่วยงานการเงินและบัญชี งานคลังและพัสดุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านโครงสร้างองค์กร แบ่งเป็นหน่วยการเงินและหน่วยบัญชีไว้อย่างชัดเจน แต่การแบ่งขอบเขตภาระงานของผู้ปฏิบัติงานนั้นได้จัดแบ่งกันเองตามความเหมาะสม ในแง่ของผู้บริหารยังไม่มีมีความชัดเจน ด้านผู้ปฏิบัติงาน พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมีน้อย ต่างฝ่ายต่างรับผิดชอบงานของตนเอง หัวหน้าฝ่ายไม่ได้แสดงบทบาทหน้าที่กำกับ ตรวจสอบดูแลผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม การให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบทางด้านการเงินยังไม่ค่อยแม่นยำ จะแนะนำให้ติดต่อกองคลัง ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง เกิดความล่าช้า ด้านงานและการกิจ พบว่าการรายงานการเงินพบความผิดพลาดของตัวเลข บางครั้งไม่ทราบแหล่งที่มาของข้อมูล และการส่งรายงานล่าช้า

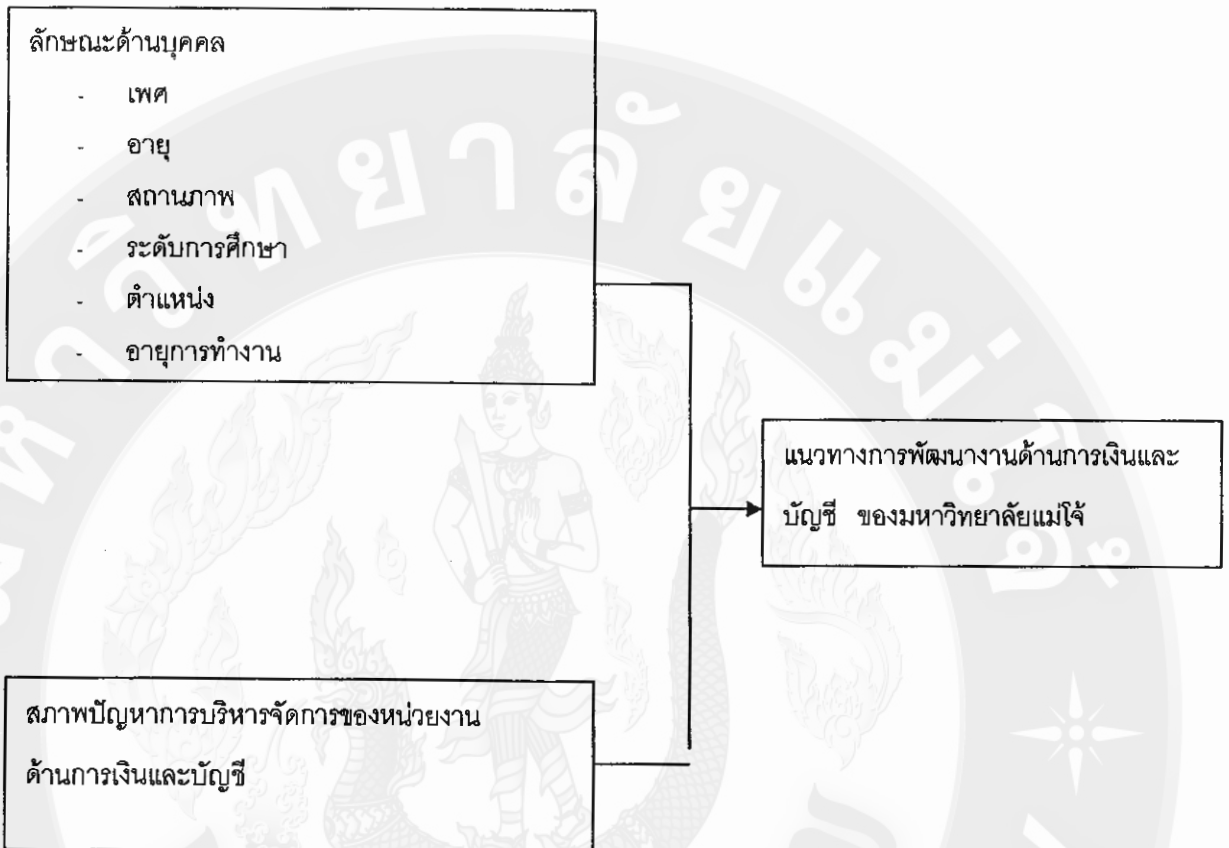
ด้านเทคโนโลยี พบว่า ผู้ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุนคอมพิวเตอร์ใช้งานอย่างพอเพียง แต่มีปัญหาเรื่องระบบสารสนเทศของคณะ

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการในหน่วยงานเงินและบัญชี งานคลังและพัสดุ ด้านโครงสร้างองค์กร ควรมีการปรับปรุงข้อมูลขอบเขตภาระงานรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและแจ้งให้บุคลากรได้ทราบทั่วกัน สำหรับฝ่ายธุรการควรจัดหาบุคคลในหน่วยงานคลังและพัสดุ ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำหน้าที่ฝ่ายธุรการในระดับงานคลังและพัสดุ ด้านผู้ปฏิบัติงาน ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการควรได้ศึกษาแสวงหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและช่วยเหลือตนเองก่อนเสมอ การติดต่อประสานงานกับกองคลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรให้หน่วยงานเงินและบัญชี เป็นฝ่ายติดต่อให้ ผู้ปฏิบัติงานควรได้เข้ารับการฝึกอบรมด้านจิตบริการ การประสานงานภายในหน่วยงานการเงินและบัญชี หัวหน้าหน่วยควรแสดงบทบาทหน้าที่ให้มากขึ้น และควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมประชุมปรึกษาหารือกันภายใน ให้เรียนรู้งานซึ่งกันและทำงานแทนกันได้ ด้านงานและภารกิจ ควรมีการช่วยตรวจสอบความถูกต้องโดยเฉพาะการรายงานข้อมูลตัวเลข และเพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน ควรทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับภาควิชาและหน่วยงาน ให้มีการประชาสัมพันธ์ระเบียบที่ออกมาให้ ด้านเทคโนโลยี ควรให้ผู้รับผิดชอบดูแลงานระบบสารสนเทศ คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยตรวจสอบระบบเครือข่ายภายในคณะให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4 กรอบแนวความคิดของงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีที่เหมาะสม สำหรับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีวิธีการวิจัยดังนี้

การกำหนดกลุ่มประชากร

ขอบเขตการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 71 ราย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร ผู้ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชี สังกัดมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งวิจัยลักษณะการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงาน ด้านบัญชีการเงินที่มีประสิทธิภาพ ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน บัญชีและการเงินของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ขอบเขตด้านระยะเวลา 11 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนกรกฎาคม 2556

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในแต่ละประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร

ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหาด้านระบบงาน

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในแต่ละประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร

ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหาด้านระบบงาน

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความเห็น ในการวัดระดับความเห็นและเครื่องมือ Likert Scales โดยแบ่งระดับความเห็นเป็น 5 ระดับ และแต่ละระดับมีคะแนนดังนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>คะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

โดยมีเกณฑ์การเปรียบเทียบคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

<u>ช่วงคะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความคิดเห็น</u>
4.21–5.00	มากที่สุด
3.41–4.20	มาก
2.61–3.40	ปานกลาง
1.81–2.60	น้อย
1.00–1.80	น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ คือ

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในแต่ละประเด็น ปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ อัตราร้อยละ การจัดลำดับ และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
3. ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในแต่ละประเด็น ปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ อัตราร้อยละ การจัดลำดับ และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และการนำเสนอเป็นเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิจัยตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงไว้ในตารางที่ 1-5

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีถึงปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้ง 4 ด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 6-9

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีถึงแนวทางการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้ง 4 ด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 10-13

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานด้านการเงินและบัญชี ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 1-5

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	9	12.7
หญิง	62	87.3
รวม	71	100

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 87.3 และเพศชายร้อยละ 12.7

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-25	5	7
26-30	15	21.1
31-35	14	19.7
36-40	9	12.7
41-45	11	15.5
46-5	9	12.7
51 ปีขึ้นไป	8	11.3
รวม	71	100

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 26-30 ปี ร้อยละ 21.1 รองลงมาอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 19.7 และอายุ 41-45 ปี ร้อยละ 15.5

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	
ปริญญาตรี	66	92.96
ปริญญาโท	5	7.04
สูงกว่าปริญญาโท	-	
รวม	71	100

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 92.96 รองลงมา มีความรู้ระดับปริญญาโท ร้อยละ 7.04

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	-	-
ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี	71	100
รวม	71	100

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีทั้งหมด

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการทำงานด้านการเงินและบัญชี

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
0-1 ปี	5	7
2-5 ปี	10	14.1
6-10 ปี	36	50.7
11-15 ปี	15	21.1
มากกว่า 15 ปี	5	7
รวม	71	100

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทำงานด้านการเงินและบัญชีส่วนมาก ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 6-10 ปี ร้อยละ 50.7 รองลงมาทำงานเป็นระยะเวลา 11-15 ปี ร้อยละ 21.1 และทำงานเป็นระยะเวลา 2-5 ปี ร้อยละ 14.1 และทำงานเป็นระยะเวลา 0-1 ปี และมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 7 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ถึงปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยในรูปของตาราง แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ประกอบการบรรยายในแต่ละประเด็นปัญหา ซึ่งประกอบด้วย

ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร

ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหาด้านระบบงาน

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แสดงไว้ในตารางที่ 6-10

ตารางที่ 6 แสดงภาพรวมของระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีในภาพรวม	Mean	SD	ระดับปัญหา
ด้านโครงสร้างองค์กร	3.82	0.35	มาก
ด้านบุคลากร	3.60	0.35	มาก
ด้านระบบงาน	3.76	0.29	มาก
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.72	0.25	มาก
รวม	3.72	0.23	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ด้านระบบงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.76 และด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.72 ด้านบุคลากร โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.60

ตารางที่ 7 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กร

ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร	Mean	SD	ระดับปัญหา
1. การจัดโครงสร้างองค์กรในแผนกการเงินและบัญชีของหน่วยงานยังไม่เหมาะสม	4.55	0.69	มากที่สุด
2. ระบบการควบคุมภายใน ของงานการเงินและบัญชียังไม่เหมาะสม	3.62	0.54	มาก
3. จำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่เพียงพอ	3.58	0.62	มาก
4. การตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่เพียงพอ	3.82	0.72	มาก
5. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน	3.55	0.50	มาก
รวม	3.82	0.35	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ปัญหาการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่เพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 ปัญหาการควบคุมภายใน ของงานการเงินและบัญชียังไม่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 จำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่เพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55

สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงหนึ่งประเด็น คือ

ปัญหาการจัดโครงสร้างองค์กรในแผนการเงินและบัญชีของหน่วยงานยังไม่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.55

ตารางที่ 8 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากร	Mean	SD	ระดับปัญหา
1. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชียังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบราชการในระดับน้อย	3.52	0.65	มาก
2. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ไม่ได้จบการศึกษาด้านการเงินและบัญชี	3.42	0.77	มาก
3. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดการพัฒนาความรู้ด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่อง	3.48	0.77	มาก
4. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน	3.59	0.62	มาก
5. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.20	0.71	มากที่สุด
6. ไม่มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนการเงินและบัญชีกับแผนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในองค์กร	3.54	0.63	มาก

ปัญหาด้านบุคลากร	Mean	SD	ระดับปัญหา
7. ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้	3.45	0.75	มาก
รวม	3.60	0.35	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ปัญหาการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ไม่มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนกการเงินและบัญชีกับแผนกอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชียังมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบราชการในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดการพัฒนาความรู้ด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ไม่ได้จบการศึกษาด้านการเงินและบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42

สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงหนึ่งประเด็น คือ ปัญหาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20

ตารางที่ 9 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัย
แม่โจ้ ด้านระบบงาน

ปัญหาด้านระบบงาน	Mean	SD	ระดับปัญหา
1. ความซ้ำซ้อนของงานที่ต้องจัดทำ ทั้งเอกสาร และระบบสารสนเทศ	3.64	0.59	มาก
2. การควบคุมการเบิก - จ่าย ตาม กำหนดวัน เวลา ที่กองคลังกำหนด (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และภายใน วันที่ 20 ของทุกเดือน)	3.58	0.50	มาก
3. ต้นทุนในการเบิก - จ่าย แต่ละ ครั้งสูง เนื่องจากเอกสารจากระบบ มีจำนวนมาก	3.54	0.65	มาก
4. การรับ - ส่งหลักฐานขอเบิกจาก หน่วยงานต่างๆ ภายในคณะ ไม่ เป็นไปตามกำหนด หรือล่าช้า	3.45	0.75	มาก
5. ขั้นตอนการเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชา ใช้เวลานาน	3.52	0.75	มาก
6. บุคลากรภายในคณะ/สำนัก มี ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ และ ระเบียบราชการ ไม่ตรงกัน เนื่อง การสื่อสารที่คลาดเคลื่อนและไม่ ชัดเจน	3.65	0.61	มาก
7. การปฏิบัติงานทางด้านการเงิน และบัญชีที่ไม่มีการวางแผน หรือไม่ เป็นไปตามแผนที่วางไว้	3.83	0.56	มาก
8. การนำ IT เข้ามาใช้ในการ ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี (นอกเหนือจาก 3 มิติ, และ GFMIF	3.70	0.49	มาก

ปัญหาด้านระบบงาน	Mean	SD	ระดับปัญหา
9. ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบงาน และระเบียบราชการที่ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีถือปฏิบัติ	3.66	0.53	มาก
10. การทำหลักฐาน รายงานเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินยังไม่เป็นปัจจุบัน	4.56	0.71	มากที่สุด
11. ไม่มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่มีประสิทธิภาพ	4.21	0.67	มากที่สุด
รวม	3.76	0.29	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านระบบงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชีที่ไม่มีการวางแผน หรือไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 การนำ IT เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี (นอกเหนือจาก 3 มิติ, และ GFMI) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบงาน และระเบียบราชการที่ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีถือปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 บุคลากรภายในคณะ/สำนัก มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ และระเบียบราชการ ไม่ตรงกัน เนื่องการสื่อสารที่คลาดเคลื่อนและไม่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ความซ้ำซ้อนของงานที่ต้องจัดทำทั้งเอกสาร และระบบสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 การควบคุมการเบิก - จ่าย ตามกำหนดวัน เวลา ที่กองคลังกำหนด (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ต้นทุนในการเบิก - จ่าย แต่ละครั้งสูง เนื่องจากเอกสารจากระบบ มีจำนวนมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ขั้นตอนการเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ใช้เวลานาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และปัญหาการรับ - ส่งหลักฐานขอเบิกจากหน่วยงานต่างๆ ภายในคณะ ไม่เป็นไปตามกำหนด หรือล่าช้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่การทำหลักฐานรายงานเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินยังไม่เป็นปัจจุบัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และปัญหาไม่มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่มีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

จากตารางที่ 10 แสดงระดับปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	Mean	SD	ระดับปัญหา
1. สถานที่ทำงาน (แสงสว่างไม่เพียงพอ, คับแคบ, อึดอัด, มืด)	4.08	0.75	มาก
2. ความเพียงพอของอุปกรณ์ และเครื่องมือ	3.65	0.88	มาก
3. ความทันสมัยของอุปกรณ์ และเครื่องมือ	3.54	0.63	มาก
4. อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานไม่มีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน	3.65	0.56	มาก
5. สถานที่จัดเก็บเอกสารภายในห้องทำงานไม่เหมาะสม	3.69	0.55	มาก
6. สถานที่ปฏิบัติงานมีบรรยากาศที่ไม่เหมาะสม	3.70	0.54	มาก
รวม	3.72	0.25	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ สถานที่ทำงาน (แสงสว่างไม่เพียงพอ, คับแคบ, อึดอัด, มืด) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 สถานที่ปฏิบัติงานมีบรรยากาศที่ไม่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 สถานที่จัดเก็บเอกสารภายในห้องทำงานไม่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ความเพียงพอของอุปกรณ์ และเครื่องมือ และอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานไม่มีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน

โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และความทันสมัยของอุปกรณ์ และเครื่องมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ถึงแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยในรูปของตาราง แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ประกอบการบรรยายในแต่ละประเด็นปัญหา ซึ่งประกอบด้วย

แนวทางด้านโครงสร้างองค์กร

แนวทางด้านบุคลากร

แนวทางด้านระบบงาน

แนวทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แสดงไว้ในตารางที่ 11-14

จากตารางที่ 11 แสดงภาพรวมของระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

แนวทางการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชีในภาพรวม	Mean	SD	ระดับแนวทาง
ด้านโครงสร้างองค์กร	3.53	0.37	มาก
ด้านบุคลากร	3.64	0.42	มาก
ด้านระบบงาน	3.75	0.35	มาก
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.69	0.41	มาก
รวม	3.65	0.19	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชีของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ แนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชีด้านระบบงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.75 และด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.69 ด้านบุคลากร โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.64 และด้านโครงสร้างองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53

จากตารางที่ 12 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กร

แนวทางการพัฒนางานด้าน การเงินและบัญชี ด้านโครงสร้าง องค์กร	Mean	SD	ระดับแนวทาง
1. ควรมีการปรับโครงสร้างองค์กร แผนการเงินและบัญชีในหน่วยงาน ให้เหมาะสม	3.51	0.71	มาก
2. จัดทำแผนการจัดทำควบคุม ภายใน ทางด้านการเงินและบัญชี	3.45	0.77	มาก
3. จัดตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของการเบิก - จ่าย ภายในหน่วยงาน เพื่อให้การเบิก - จ่าย ถูกต้อง และเป็นไปตาม ระเบียบราชการกำหนด	3.63	0.59	มาก
รวม	3.53	0.37	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรในระดับมากทั้งหมด ดังนี้ แนวทางในการพัฒนาควรมีการจัดตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการเบิก - จ่าย ภายในหน่วยงาน เพื่อให้การเบิก - จ่าย ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบราชการกำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ควรมีการปรับโครงสร้างองค์กรแผนการเงินและบัญชีในหน่วยงานให้เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และจัดทำแผนการจัดทำควบคุมภายใน ทางด้านการเงินและบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

จากตารางที่ 13 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากร

แนวทางการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชี ด้านบุคลากร	Mean	SD	ระดับแนวทาง
1. จัดอบรม/สนับสนุน ให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีให้มีการพัฒนาทักษะ และความรู้ทางด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระเบียบข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติ	3.68	0.47	มาก
2. การคัดเลือกบุคลากรด้านการเงินและบัญชีควรมีการกำหนดคุณสมบัติทางการศึกษาเป็นทางด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในปฏิบัติงาน	3.66	0.53	มาก
3. คณะ/สำนัก/กอง ควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรด้านการเงินและบัญชี	3.58	0.67	มาก
รวม	3.64	0.42	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากทั้งหมด ดังนี้ แนวทางในการพัฒนาควรมีการจัดอบรม/สนับสนุน ให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีให้มีการพัฒนาทักษะ และความรู้ทางด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 การคัดเลือกบุคลากรด้านการเงินและบัญชีควรมีการกำหนดคุณสมบัติทางการศึกษาเป็นทางด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ คณะ/สำนัก/กอง ควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรด้านการเงินและบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

จากตารางที่ 14 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัย
แม่โจ้ ด้านระบบงาน

แนวทางการพัฒนางานด้าน การเงินและบัญชี ด้านระบบงาน	Mean	SD	ระดับแนวทาง
1. KM ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อหา แนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน และแลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ ทำให้การ ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.73	0.58	มาก
2. นำระบบฐานข้อมูลทางด้าน การเงินและบัญชี ที่มีความคล่องตัว และเหมาะสมกับคณะ/สำนัก เพื่อ สามารถใช้เป็นข้อมูลที่ผู้บริหารใช้ ประกอบการตัดสินใจ และทำให้ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน โปร่งใส และ ตรวจสอบได้	3.75	0.58	มาก
3. จัดทำขั้นตอน หรือคู่มือการ ปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อลดความผิดพลาดและการแก้ไข เอกสาร	3.58	0.50	มาก

จากตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนางานด้านการเงินและบัญชี ด้านระบบงาน	Mean	SD	ระดับแนวทาง
4.จัดทำแบบฟอร์มตามระเบียบราชการกำหนด เพื่อลดเวลา,ความผิดพลาด และความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี	3.61	0.60	มาก
5.เพิ่มช่องทางในการติดตามเอกสารการเบิก-จ่าย หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดการตอบสนอง และรับรู้ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งแก้ไขเอกสารหรือแจ้งการรับเงิน ฯลฯ อย่างรวดเร็ว ทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีรวดเร็วมากขึ้น	4.20	0.95	มากที่สุด
6.มีการจัดให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบที่ราชการกำหนดให้แก่บุคลากรภายในคณะ/สำนักเมื่อมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะบุคลากรใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน	3.65	0.66	มาก
รวม	3.75	0.35	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านระบบงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ แนวทางในการนำระบบฐานข้อมูลทางด้านการเงินและบัญชี ที่มีความคล่องตัว และเหมาะสมกับคณะ/สำนัก

เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจ และทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 การจัด KM ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 การพัฒนาควรมีการมีการจัดให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบที่ราชการ กำหนด ให้แก่บุคลากรภายในคณะ/สำนัก เมื่อมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะบุคลากรใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 จัดทำแบบฟอร์มตามระเบียบราชการกำหนด เพื่อลดเวลา, ความผิดพลาด และความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และจัดทำขั้นตอน หรือคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อลดความผิดพลาดและการแก้ไขเอกสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

สำหรับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างองค์กรที่อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงหนึ่งประเด็น คือ แนวทางในการพัฒนาควรมีการเพิ่มช่องทางในการติดตามเอกสารการเบิก-จ่าย หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดการตอบสนอง และรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นการแจ้ง แก้ไขเอกสาร หรือแจ้งการรับเงิน ฯลฯ อย่างรวดเร็ว ทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี รวดเร็วมมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

จากตารางที่ 15 แสดงระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัย แม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนางานด้าน การเงินและบัญชี ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	Mean	SD	ระดับแนวทาง
1. จัดหา/ปรับปรุง สถานที่ทำงานให้ มีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมในการทำงาน	4.15	0.77	มากที่สุด
2. ควรมีการสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ ของบุคลากรด้านการเงิน และบัญชีถึงความเพียงพอ ทันสมัย และพร้อมใช้งาน	3.38	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนางานด้าน การเงินและบัญชี ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	Mean	SD	ระดับแนวทาง
3. จัดให้ภายในห้องทำงานมีสถานที่ เก็บเอกสารการเบิก - จ่าย ที่ เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้เกิด ความคล่องตัว ในการทำงาน และ ความปลอดภัยของหลักฐานการ เบิก - จ่าย	3.55	0.63	มาก
รวม	3.69	0.41	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับแนวทางในการพัฒนางานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีควรมีการจัดให้ภายในห้องทำงานมีสถานที่เก็บเอกสารการเบิก - จ่าย ที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการทำงาน และความปลอดภัยของหลักฐานการเบิก - จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55

สำหรับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงหนึ่งประเด็น คือ แนวทางในการพัฒนาควรจัดหา/ปรับปรุง สถานที่ทำงานให้มีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และระดับปานกลาง มีเพียงหนึ่งประเด็นเช่นกัน คือ ควรมีการสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ ของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีถึงความเพียงพอ ทันสมัย และพร้อมใช้งาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนางานด้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ประจำมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 71 คน เพื่อนำแนวทางที่ได้รับจากการศึกษา ไปพัฒนาและปรับปรุงงานด้านการเงินและบัญชีที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เกี่ยวกับปัญหาทางการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้ง 4 ด้าน คือด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทั้ง 4 ด้าน คือด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ความถี่ ร้อยละ การจัดลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิต นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยลักษณะการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สรุปผลได้ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี จำนวน 71 ราย เป็นเพศหญิงจำนวน 69 คน และเพศชายจำนวน 9 คน อายุ 20-25 ปี จำนวน 5 คน อายุ 26-30 ปี จำนวน 15 คน อายุ 31-35 ปี จำนวน 14 คน อายุ 36-40 ปี จำนวน 9 คน อายุ 41-45 ปี จำนวน 11 คน อายุ 46-50 ปี จำนวน 9 คน และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา

ตรี จำนวน 66 คน และมีความรู้ระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีร้อยละ 100 สำหรับด้านประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชีเป็นระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 36 คน รองลงมาทำงานเป็นระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 15 คน และทำงานเป็นระยะเวลา 2-5 ปี จำนวน 10 คน และทำงานเป็นระยะเวลา 0-1 ปี และมากกว่า 15 ปี จำนวนเท่ากันคือ 5 คน

การดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จะต้องมีการรับจ่ายเงินระหว่างมหาวิทยาลัยแม่โจ้กับคลังจังหวัดเชียงใหม่และกับบุคคลภายนอก หรือผู้มีสิทธิ์ เงินที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้รับจ่ายประกอบไปด้วย เงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยแม่โจ้จะใช้เงินงบประมาณแผ่นดินภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้จะต้องวางฎีกาเบิกเงินงบประมาณแผ่นดินจากคลังจังหวัดเชียงใหม่ และนำเงินที่ได้รับมาจ่ายให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ ในกรณีที่ไม่มีเงินเหลือจ่าย มหาวิทยาลัยแม่โจ้จะต้องนำส่งคืนคลังเป็นเงินเบิกเกินส่งคืน

การจัดเก็บและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน เมื่อมีการจัดเก็บเงินรายได้แผ่นดินไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือเช็ค จะต้องนำส่งคลังจังหวัดเชียงใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ คือเมื่อได้รับเงินรายได้แผ่นดินเป็นเงินสดให้นำส่งคลังอย่างน้อยเดือนละครั้ง แต่ถ้าวันใดมีเงินรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บรวมไว้เกิน 10,000 บาท จะต้องนำส่งคลังภายในวันนั้นหรืออย่างช้าไม่เกิน 3 วันทำการถัดไป กรณีที่ได้รับเงินรายได้แผ่นดินเป็นเช็คจะต้องนำส่งเงินภายในวันที่ได้รับเช็คหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป

การรับจ่ายเงินนอกงบประมาณ เงินนอกงบประมาณที่ได้รับจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยแม่โจ้จะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ชำระเงิน และถ้ามีจำนวนมากก็จะนำส่งคลังจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อมีความประสงค์จะขอเบิกเงินนอกงบประมาณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ก็จะวางฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณยื่นต่อคลังจังหวัดเชียงใหม่และเมื่อฎีกาอนุมัติ แล้วคลังจังหวัดเชียงใหม่ก็โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้ เมื่อต้องการจ่ายเงินนอกงบประมาณก็จะเขียนเช็คสั่งจ่ายให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิและจ่ายให้แก่ข้าราชการยืมสำหรับใช้ในงานราชการ

การเก็บรักษาเงิน มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินของแผ่นดินในแต่ละวันทำการจึงอาจมีเงินสดเหลือจ่ายหรือเงินรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บไว้แต่ยังไม่นำส่งคลังเก็บรักษาอยู่ การเก็บรักษาเงินจะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน

ทุกสิ้นเดือน มหาวิทยาลัยแม่โจ้จะต้องสรุปผลข้อมูลทางการเงินบัญชีให้อยู่ในรูปแบบของรายงาน เพื่อเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและควบคุมการใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนประเมินผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี รวมทั้งเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันเหตุการณ์ จึงนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำรายงานการเงินให้เป็นปัจจุบัน

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

ด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาเรื่องการจัดโครงสร้างองค์กรในแผนกการเงินและบัญชีของหน่วยงานยังไม่เหมาะสมในระดับมากที่สุด รองลงมาในระดับมาก ได้แก่ด้านระบบการควบคุมภายใน ของงานการเงินและบัญชียังไม่เหมาะสม จำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชียังไม่เพียงพอ ตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชียังไม่เพียงพอ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาเรื่องบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาในระดับมาก ได้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชียังมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎระเบียบราชการในระดับน้อย บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ไม่ได้จบการศึกษาด้านการเงินและบัญชี ขาดการพัฒนาความรู้ด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน ไม่มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนกการเงินและบัญชีกับแผนกอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในองค์กร และความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ด้านระบบงาน ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาเรื่องการทำหลักฐาน รายงานเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินยังไม่เป็นปัจจุบัน และการไม่มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ความซ้ำซ้อนของงานที่ต้องจัดทำทั้งเอกสาร และระบบสารสนเทศ การควบคุมการเบิก - จ่าย ตามกำหนดวัน เวลา ที่กองคลังกำหนด (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน) ความต้นทุนในการ

เบิก - จ่าย แต่ละครั้งสูง เนื่องจากเอกสารจากระบบ มีจำนวนมาก การรับ - ส่งหลักฐานขอเบิกจากหน่วยงานต่างๆ ภายในคณะ ไม่เป็นไปตามกำหนด หรือล่าช้า ขั้นตอนการเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ใช้เวลานาน บุคลากรภายในคณะ/สำนัก มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ และระเบียบราชการ ไม่ตรงกัน เนื่องการสื่อสารที่คลาดเคลื่อนและไม่ชัดเจน การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีที่ไม่มีการวางแผน หรือไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การนำ IT เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชียังมีน้อย (นอกเหนือจาก 3 มิติ, และ GFMI) การขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบงาน และระเบียบราชการที่ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีถือปฏิบัติ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่าปัญหาอยู่ในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ เรื่องสถานที่ทำงาน (แสงสว่างไม่เพียงพอ, ดับแคบ, อึดอัด, มีด) ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องมือ ความทันสมัยของอุปกรณ์ และเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานไม่มีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน สถานที่จัดเก็บเอกสารภายในห้องทำงานไม่เหมาะสม และสถานที่ปฏิบัติงานมีบรรยากาศที่ไม่เหมาะสม

แนวทางพัฒนางานการเงินและบัญชี

ด้านโครงสร้างองค์กร

1. ควรมีการปรับโครงสร้างองค์กรแผนการเงินและบัญชีในหน่วยงานให้เหมาะสม กับโครงสร้าง และขนาดขององค์กร
2. จัดทำแผนการจัดทำควบคุมภายใน ทางด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
3. การจัดตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการเบิก - จ่าย ภายในหน่วยงาน เพื่อให้การเบิก - จ่าย ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบราชการกำหนด เป็นการสร้างความเชื่อถือได้ และเกิดความแม่นยำในการปฏิบัติ

ด้านบุคลากร

1. ควรมีการจัดอบรม/สนับสนุน ให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีให้มีการพัฒนาทักษะ และความรู้ทางด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติ

2. ควรมีการคัดเลือกบุคลากรด้านการเงินและบัญชีควรมีการกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาเป็นทางด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในปฏิบัติงาน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
 3. คณะ/สำนัก/กอง ควรสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรด้านการเงินและบัญชี เช่นการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การให้ออกไปศึกษาดูงาน หรือการสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- ด้านระบบงาน

1. ควรมีการจัด KM ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีนำระบบฐานข้อมูลทางด้านการเงินและบัญชี ที่มีความคล่องตัว และเหมาะสมกับคณะ/สำนัก เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจ และทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน โปร่งใส และตรวจสอบได้
3. ควรมีการจัดทำขั้นตอน หรือคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อลดความผิดพลาดและการแก้ไขเอกสาร
4. ควรมีการจัดทำแบบฟอร์มตามระเบียบราชการกำหนด เพื่อลดเวลา, ความผิดพลาด และความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี
5. ควรเพิ่มช่องทางในการติดตามเอกสารการเบิก-จ่าย หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อให้เกิดการตอบสนอง และรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งแก้ไขเอกสาร หรือแจ้งการรับเงิน ฯลฯ อย่างรวดเร็ว ทำให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีรวดเร็วมากขึ้น
6. ควรมีการจัดให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบที่ราชการกำหนดให้แก่บุคลากรภายในคณะ/สำนัก เมื่อมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะบุคลากรใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ควรจัดหา/ปรับปรุง สถานที่ทำงานให้มีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
2. ควรมีการสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ ของบุคลากรด้านการเงินและบัญชีถึงความเพียงพอ ทันสมัย และพร้อมใช้งาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่
3. ควรจัดให้ภายในห้องทำงานมีสถานที่เก็บเอกสารการเบิก - จ่าย ที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการทำงาน และความปลอดภัยของหลักฐานการเบิก - จ่าย

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และด้านโครงสร้างพื้นฐานของการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับมากทั้งหมด ซึ่งมีความแตกต่างกับ การศึกษาของสุทธิดา จันทรคง (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ พบว่า ปัญหาทางด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก

แนวทางการพัฒนางานการเงินและบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้อยู่ในระดับมากทั้งหมด ซึ่งมีความแตกต่างกับ การศึกษาของชื่นชม กอประพันธ์ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานการเงินโรงเรียนเอกชนสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแนวทางการพัฒนางานด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี จึงขอเสนอแนะแนวทาง ดังนี้

ควรมีการทบทวนการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในทุกชั้นตอนหลังจากปฏิบัติหน้าที่ไประยะหนึ่งแล้ว เช่น 1 ไตรมาส ครึ่งปี เป็นต้น โดยทำให้ทราบถึงปัญหาการ

ปฏิบัติงาน และหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
ขอบเขตหรือลักษณะการทบทวน ดังนี้

- การทดสอบว่าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้ถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่
- การตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบราชการกำหนดหรือไม่
- การตรวจสอบรายงานทางการเงินและบัญชีว่าตรงกัน ถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่

ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในเรื่องของการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้การตัดสินใจแก้ปัญหา หรือปรับเปลี่ยนได้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

2. ควรศึกษาการดำเนินงานของคณะในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยศึกษาแยกตามขนาดขององค์กร เช่นคณะขนาดเล็ก คณะขนาดกลาง และคณะขนาดใหญ่ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาของการดำเนินงานแต่ละคณะได้ชัดเจนขึ้น เพราะขนาดขององค์กรที่ต่างกัน ย่อมมีการดำเนินงานภายในที่แตกต่างกัน และยังรวมถึงธรรมชาติขององค์กรที่แตกต่างกันด้วย

บรรณานุกรม

กองการเจ้าหน้าที่."โครงสร้างอัตรากำลัง มหาวิทยาลัยแม่โจ้." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://personnel.mju.ac.th/structure/mjustat_pos_sub.php?pc=009&show=1

ชมชื่น กอประพันธ์. แนวทางพัฒนาการบริหารงานการเงินโรงเรียนเอกชนสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชาวี มณีศรี."ความหมายและความสำคัญงานการเงินและบัญชี." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.tsu.ac.th/health_sci/qa/files_qa/20110519120547.doc (วันที่ค้นข้อมูล : 14

สิงหาคม

ประจักษ์ บุญยัง."แนวคิดเกี่ยวกับ 3 E's " [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

www.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/audit/.../audit%20sun1.doc (วันที่ค้นข้อมูล : 14

สิงหาคม 2556)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้. "เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.mju.ac.th/mju2010/about_2554.php (วันที่ค้นข้อมูล : 14 สิงหาคม 2555)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช."งานการเงินและบัญชี." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.tsu.ac.th/health_sci/qa/files_qa/20110519120547.doc (วันที่ค้นข้อมูล : 14

สิงหาคม 2555)

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ. "สถานภาพหลักสูตร." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.education.mju.ac.th/new/stat/student/admit.aspx> (วันที่ค้นข้อมูล : 14 สิงหาคม

2555)

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ. "สถิติจำนวนนักศึกษารับเข้าประจำปีการศึกษา." [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก : <http://www.education.mju.ac.th/new/stat/student/admit.aspx> (วันที่ค้นข้อมูล

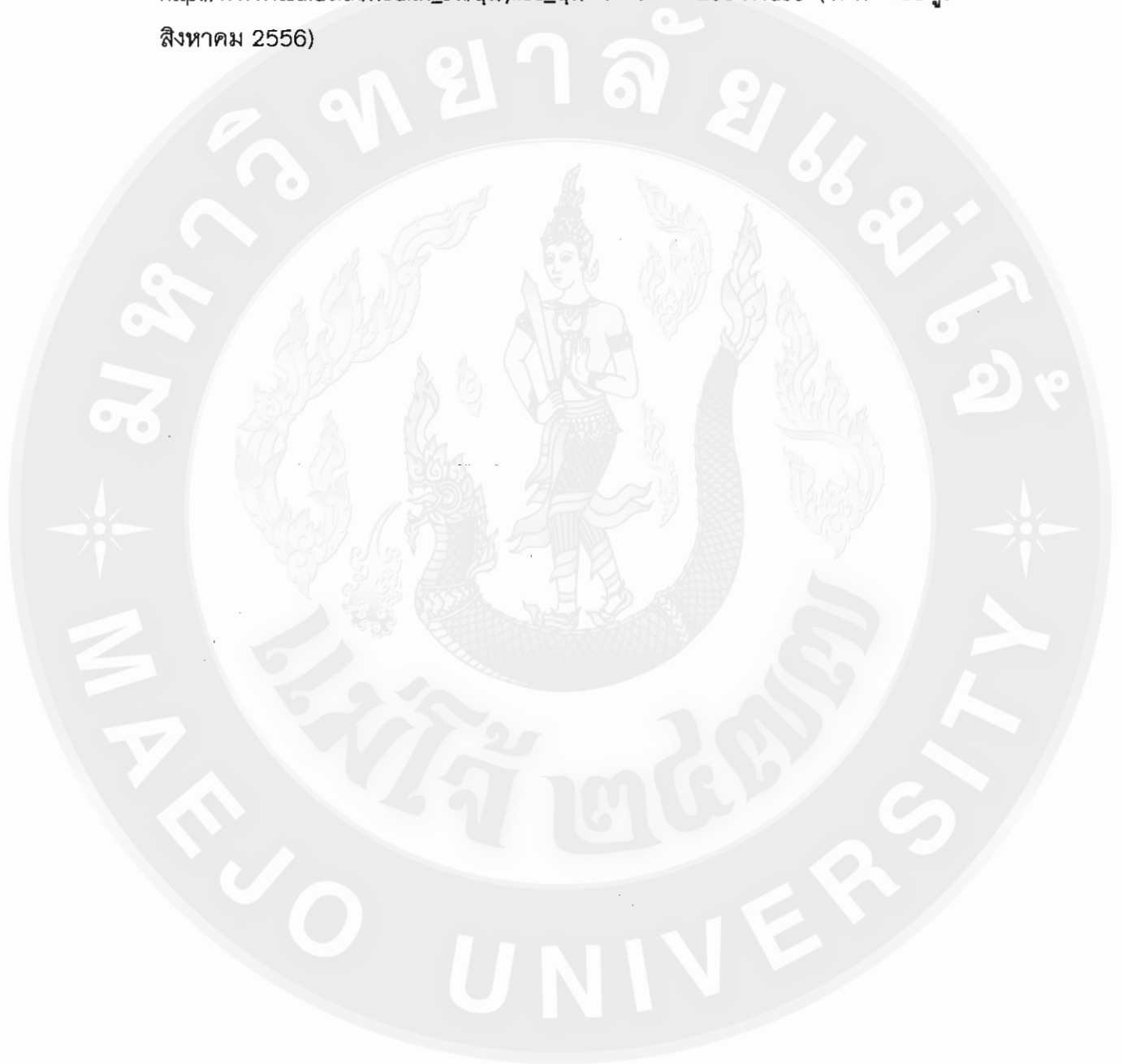
: 14 สิงหาคม 2555)

สุทธิดา จันทรคง. 2543. แนวทางพัฒนางานการเงินและบัญชีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตภาคพายัพ. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสาวลักษณ์ เลิศฐิติกุล. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ในหน่วยการเงินและบัญชี งาน
คลังและพัสดุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

หวน พิณรุฬพันธ์. “ความหมายและความสำคัญงานการเงินและบัญชี.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.tsu.ac.th/health_sci/qa/files_qa/20110519120547.doc (วันที่ค้นข้อมูล : 14
สิงหาคม 2556)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความซึ่งตรงกับสถานภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 20 – 25 ปี

() 31 – 35 ปี

() 41 – 50

() 26 – 30 ปี

() 35 – 40 ปี

() 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

() ผู้บริหาร

() ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี สังกัด.....

5. ประสบการณ์การทำงานหรือเกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

() 0-1 ปี

() 1-5 ปี

() 6-10 ปี

() 11-15 ปี

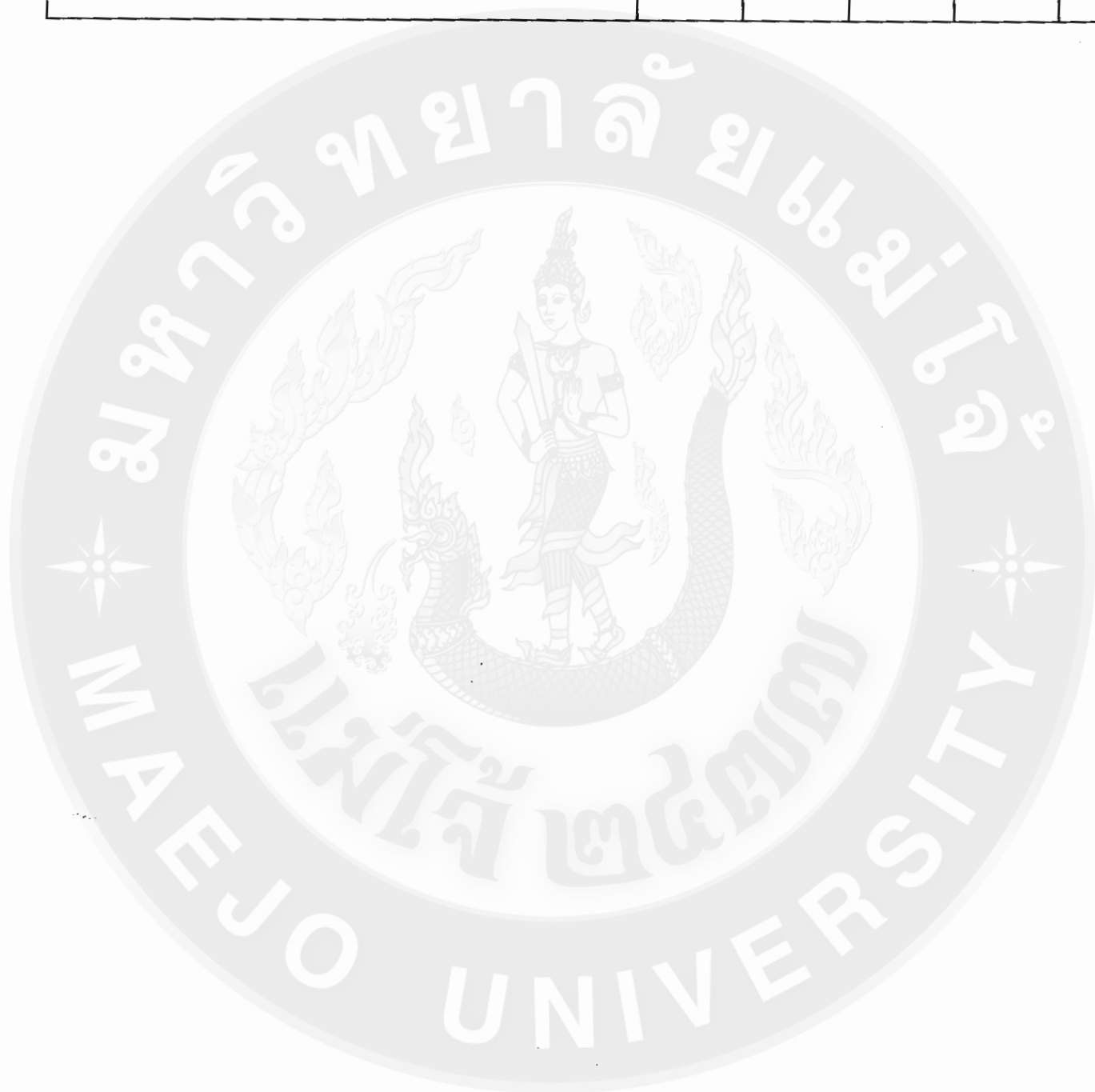
() มากกว่า 15 ปี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัญหาทางการเงินและบัญชี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาทางการเงินและบัญชีด้านโครงสร้างองค์กร					
1. การจัดโครงสร้างองค์กรในแผนการเงินและบัญชีของหน่วยงานยังไม่เหมาะสม					
2. ระบบการควบคุมภายใน ของงานการเงินและบัญชียังไม่เหมาะสม					
3. จำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชียังไม่เพียงพอ					
4. การตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่เพียงพอ					
5. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน					
ปัญหาทางการเงินและบัญชีด้านบุคลากร					
1. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชียังมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบราชการในระดับน้อย					
2. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ไม่ได้จบการศึกษาด้านการเงินและบัญชี					
3. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดการพัฒนาความรู้ด้านการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่อง					
4. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีไม่ชัดเจน					
5. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการเงินและบัญชี ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน					
6. ไม่มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนการเงินและบัญชีกับแผนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในองค์กร					
7. ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแม่โจ้					

ปัญหาทางด้านการเงินและบัญชี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาทางด้านการเงินและบัญชีด้านระบบงาน					
1. ความซ้ำซ้อนของงานที่ต้องจัดทำทั้งเอกสาร และระบบสารสนเทศ					
2. การควบคุมการเบิก - จ่าย ตามกำหนดวัน เวลา ที่กองคลังกำหนด (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และภายในวันที่ 20ของทุกเดือน)					
3. ต้นทุนในการเบิก - จ่าย แต่ละครั้งสูง เนื่องจากเอกสารจากระบบ มีจำนวนมาก					
4. การรับ - ส่งหลักฐานขอเบิกจากหน่วยงานต่างๆ ภายในคณะไม่เป็นไปตามกำหนด หรือล่าช้า					
5. ขั้นตอนการเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ใช้เวลานาน					
6. บุคลากรภายในคณะ/สำนัก มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ และระเบียบราชการ ไม่ตรงกัน เนื่องการสื่อสารที่คลาดเคลื่อนและไม่ชัดเจน					
7. การปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชีที่ไม่มีการวางแผนหรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้					
8. การนำ IT เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชี (นอกเหนือจาก 3 มิติ, และ GFMIIF					
9. ขาดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบงาน และระเบียบราชการที่ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางที่ต้องให้บุคลากรด้านการเงินและบัญชีถือปฏิบัติ					
10. การทำหลักฐาน รายงานเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินยังไม่เป็นปัจจุบัน					
11. ไม่มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่มีประสิทธิภาพ					
ปัญหาทางด้านการเงินและบัญชีด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1. สถานที่ทำงาน (แสงสว่างไม่เพียงพอ, คับแคบ, อึดอัด, มีด)					
2. ความเพียงพอของอุปกรณ์ และเครื่องมือ					
3. ความทันสมัยของอุปกรณ์ และเครื่องมือ					

ปัญหาทางการเงินและบัญชี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้งานไม่มีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน					
5. สถานที่จัดเก็บเอกสารภายในห้องทำงานไม่เหมาะสม					
6. สถานที่ปฏิบัติงานมีบรรยากาศที่ไม่เหมาะสม					

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาววิรัตน์ พาวดี
เกิดเมื่อ	1 กันยายน 2525
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2536 – 2539 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสันทรายวิทยาคม พ.ศ. 2539 – 2543 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชยการลานนา เชียงใหม่ พ.ศ. 2543 – 2546 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ พ.ศ. 2546 – 2548 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ คณะธุรกิจ การเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ พ.ศ. 2550 – 2552 ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักวิชาการเงินและ บัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่